

Celý text si můžete přečíst na adrese: 10.1787/pens_outlook-2016-en

Výhled OECD na rok 2016 týkající se důchodů

Přehled v českém jazyce

Důchodové systémy v zemích OECD se stále zabývají problémy, které přináší stárnutí obyvatelstva, finanční a hospodářská krize a hospodářské prostředí vyznačující se nízkým růstem a nízkými úrokovými sazbami. Tento výhled navazuje na průzkum OECD týkající se toho, jak důchodové systémy na tyto problémy reagují.

Povaha zajišťování fondových soukromých důchodů se mění, na významu nabývají příspěvkově definované a osobní důchodové režimy

Problémy, kterým čelí důchodové systémy, vedly k reformě, jež zvýšila rozmanitost důchodových režimů napříč zeměmi OECD a význam těch režimů, ve kterých jsou důchodové dávky kryty aktivy, zejména příspěvkově definovaných režimů, v nichž jsou důchodové dávky spojeny s hodnotou nahromaděných aktiv. Příspěvkově definované důchodové režimy poskytují jasné a přímé spojení mezi odváděnými příspěvky a vyplácenými dávkami, ale kladou většinu rizik (týkajících se např. investic a dlouhověkosti) na jednotlivce a zvyšují jejich odpovědnost za organizaci vlastního důchodu.

Abychom pochopili toto měnící se prostředí a rozlišili mezi různými důchodovými režimy, je důležité prozkoumat jejich typické rysy: zda jsou povinné, jak jsou financovány důchodové dávky, kdo je řídí, jaká je úloha zaměstnavatele, jak jsou propojeny příspěvky s dávkami a kdo nese rizika.

Výhled také zvažuje politické souvislosti těchto změn, přičemž se domnívá, že jsou v souladu s hlavními poselstvími OECD ohledně diverzifikace zdrojů sloužících k financování důchodů, a doplňkovou úlohu fondových důchodů. Rostoucí váha příspěvkově definovaných režimů vede k nezbytnosti zlepšit jejich návrh v souladu s plánem OECD ohledně správného návrhu příspěvkově definovaných důchodových systémů. Některé z těchto hlavních směrů politik jsou projednány níže.

Ve většině zemí OECD poskytuje daňová úprava důchodových spoření lidem spořicím na důchod daňové zvýhodnění

Ve většině zemí existuje zvýhodněný daňový režim pro důchodové spoření, který má podpořit jednotlivce, aby spořili na důchod. Pokud spočítáme částku, kterou jednotlivec ušetří na daních tím, že bude přispívat do soukromého důchodového systému namísto toho, aby stejnou částku vložil do jiného spořicího nástroje, vidíme, že daňová úprava důchodových spoření skutečně přináší daňové zvýhodnění. Jeho celková výše se však liší. Paušální dotace a odpovídající příspěvky lze použít k zacílení daňového zvýhodnění na osoby s nízkými příjmy nebo ke srovnání daňového zvýhodnění pro všechny příjmy. Daňové zvýhodnění může pobídnout jednotlivce k dlouhodobějšímu spoření, ale nikoli nezbytně k tomu, aby ukládali více. Přímá a jednoduchá daňová pravidla mohou zvýšit důvěru lidí a pomoci zvýšit zapojení do soukromých důchodových systémů a ukládané příspěvky.

Tvůrci politik musí spotřebitelům zajistit vhodné finanční poradenství ohledně odchodu do důchodu

Jsou zapotřebí opatření, která by řešila střety zájmů finančních poradců a pomohla zajistit, aby spotřebitelům bylo poskytováno finanční poradenství ohledně odchodu do důchodu, jež by odpovídalo jejich potřebám. Tato opatření však mohou teoreticky vést k rozdílům v oblasti poradenství a snížit jeho dostupnost a cenovou dostupnost, zejména pro spotřebitele s nízkými až středními důchodovými prostředky. Poradenství založené na technologiích má potenciál tuto dostupnost a cenovou dostupnost zvýšit a překonat vliv chování poradců. Tvůrci politik však musí zajistit, aby byla zavedena regulace a tím i stejná úroveň ochrany spotřebitelů.

Tvůrci politik musí zajistit udržitelnost důchodových produktů a jejich vhodnost pro spotřebitele

Důchodové produkty mohou hrát důležitou úlohu, pokud jde o pomoc jednotlivcům zmírnit investiční rizika a rizika týkající se dlouhodobosti. Tyto produkty a s nimi spojené záruky nicméně přinášejí problémy. Chybějící shoda ohledně toho, co se rozumí důchodovým produktem, a terminologie použitá k popisu různých typů produktů vyžadují vymezení společného jazyka. Je zapotřebí soudržný důchodový rámec, který by pojal důchodové produkty a podpořil jejich využití. Větší složitost produktů však poukazuje na to, že je zapotřebí vhodné finanční poradenství a srozumitelné zveřejňování produktů, aby bylo zajištěno, že spotřebitelé zakoupí produkty vyhovující jejich potřebám. Regulační rámec by měl zavést nástroje pro řízení rizik a pobídky k této činnosti, aby se podpořilo přiměřené řízení rizik ze strany poskytovatelů důchodů. Přístupy založené na zásadách jsou vhodnější než neměnné plány, neboť umožňují přizpůsobit kapitálové požadavky měnícím se návrhům produktů a zajistit tak dostatečný kapitál na podporu důchodových závazků a k zaručení jejich udržitelnosti.

Dobře koncipované finanční vzdělávání může zlepšit znalosti lidí, jejich přístup a dovednosti v oblasti financí pro odchod do důchodu a může pomoci při rozhodování

Nízká finanční gramotnost přináší vážné problémy, neboť jednotlivci jsou stále více odpovědní za řízení svých vlastních důchodových prostředků. Měly by být provedeny iniciativy v oblasti finančního vzdělávání týkající se plánování odchodu do důchodu, které by zohlednily vnitrostátní okolnosti a závažnost problémů spojených s tímto plánováním v důsledku charakteristik jednotlivých vnitrostátních důchodových systémů a finančního prostředí. Vlády a další zúčastněné strany by měly zajistit, aby informace o důchodových systémech, důchodových reformách a soukromých důchodových systémech byly jednotlivcům dostupné a jasné a aby je nezahlcovaly. Informace o nákladech, výkonnosti, kvalitě služeb, rozdělení investic a míře rizik by měly být srovnatelné a normalizované. Měly by se kombinovat informace o všech důchodových systémech určité osoby a přehledy důchodových dávek by měly být doplněny kalkulačkami či simulátory, aby byl maximalizován dopad daných informací. Měly by existovat vnitrostátní strategie finančního vzdělávání, které by zajistily, že lidé budou schopni osvojit si všeobecné finanční dovednosti. Kromě toho existují praktické nástroje pro tvůrce politik, jako jsou matrice potřeb finančního vzdělávání a nástroje na podporu rozhodování ohledně odchodu do důchodu a kontrolní seznam.

Většina zemí OECD sblížuje důchodové systémy pro úředníky a pracovníky soukromého sektoru

V polovině zemí OECD jsou budoucí důchodové přísliby úředníků měřené z hlediska náhradového poměru pro celý pracovní život o 20 procentních bodů vyšší než v soukromém sektoru. K těmto zemím patří Belgie, Francie, Německo a Jižní Korea, které zachovávají oddělené sektorové důchodové systémy. V další čtvrtině těchto zemí OECD, které od 90. let 20. století sblížily své důchodové systémy, existují historické náklady. Z různých hledisek by mohl být přínosem integrovaný důchodový rámec se stejnou platností pro všechny pracovníky. Co se týče kapitálu, je obtížné v dnešní době argumentovat tím, že úředníci / pracovníci veřejného sektoru potřebují po odchodu do důchodu vyšší náhradu příjmu než jejich protějšky ze soukromého sektoru. Co se týče efektivity, řízení jednotných důchodových systémů vede k významným úsporám z rozsahu, například při výběru příspěvků, vedení evidence a vyplácení dávek.

Kromě toho omezování pracovní mobility mezi sektory (například rozhodná období pro nabytí práv nebo omezená přenositelnost) je neefektivní a vede k nepružnosti v řízení pracovních kariér jednotlivců a omezování kapacity pracovníků přizpůsobit se sektorovým změnám a novým pracovním příležitostem. Společný důchodový systém by toto rozhodování ulehčil a usnadnil by pracovní mobilitu.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD www.oecd.org/bookshop

Další informace vám poskytne Odbor pro legislativu a překlady při OECD, Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštivte naši internetovou stránku www.oecd.org/rights

Přečtěte si na portálu OECD iLibrary plné znění anglické verze!!

© OECD (2016), *OECD Pensions Outlook 2016*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/pens_outlook-2016-en